

13.10.2021

Asia/4

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 06.10.2021 § 286

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto otti asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Käsittely

06.10.2021 Pöydälle

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti ottaa ennen asian varsinaista käsittelyä asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Poikkeava käsittelyjärjestys

Kaupunginvaltuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksesta seuraavan käsittelyjärjestyksen:

Asiassa käydään tässä kokouksessa keskustelu. Asian käsittelyn keskeyttämistä koskevat ehdotukset käsitellään tässä kokouksessa.

Keskustelun päätyttyä asian käsittely keskeytetään seuraavaan valtuuston kokoukseen saakka. Asian käsittelyä jatketaan selonteolla ja äänestyksillä vasta- ja hylkäysehdoista sekä toivomusponseista. Jos keskustelun kuluessa ei tehdä ehdotuksia, asia käsitellään loppuun tässä kokouksessa.

Ensimmäinen palautusehdotus

Valtuutettu Jussi Halla-aho ehdotti valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lernerin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa kaupunkistrategiaa koskevan esityksen kaupunginhallitukselle uudelleen valmistavaksi siten, että siinä huomioidaan seuraavat seikat:

Lähtökohdaksi tulee ottaa kaupungin kehittäminen siten, ettei nykyisten kaupunkilaisten asemaa ja hyvinvointia heikennetä. Helsingin tulee keskittyä luomaan hyvinvointia nykyisille kaupunkilaisille sen sijaan, että se keskittyy kasvattamaan asukasmäärää eritoten vieraskielisellä

väestöllä, jolloin edes nykyisille asukkaille ei riitä palveluja eikä asuntoja. Yhteisten varojen käyttö on laitettava tärkeysjärjestykseen. Maahanmuuton, ilmasto- ja sukupuolipolitiikkaan liittyvän ideologian edistämisen sekä yliampuvien rakennusinvestointien kaltaisista turhista ja haitallisista menoista tulee leikata. Olemassa olevat resurssit tulee keskittää kuntien ydintehtäviin kuten terveyskeskusten, sosiaali- ja terveyspalveluiden, koulujen ja liikenneinfrastruktuurin pitämiseen kunnossa.

Kaupunkistrategian pohjaksi on otettava realistinen arvio nykytilasta ja ennustettavissa olevista kehitystrendeistä

Tavallisen helsinkiläisen kannalta oleellisia ongelmia ja kielteisiä kehitystrendejä nostetaan selkeämmin esille ja tarjotaan ratkaisuja, jotka kohdistuvat näihin ongelmiin ja joiden voidaan realistisesti olettaa parantavan tilannetta. Toisin kuin strategialuonnoksen ensimmäisessä virkkeessä annetaan ymmärtää, kaupunki ei kehity läheskään kaikilta osin myönteiseen suuntaan, ja suurelta osin huono kehitys on seurausta väärästä tilanneanalyysistä, vääristä strategisista tavoitteista ja vääristä politiikkatoimista.

Strategian keskeiseksi tavoitteeksi tulee ottaa talouden tasapainottaminen: vain sitä kulutetaan, mitä tienataan, eikä velkaa oteta tulevien sukupolvien kustannuksella. Huomiota tulee kiinnittää erityisesti budjetoinnin avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen. Kaupungin tulee aktiivisesti seurata työllisyysastetta ja yksityisten yritysten liikevaihdon kehittymistä sekä investointeja Helsingissä.

Julkisten investointien osalta kaupungin tulee tarkoin miettiä mihin ja kuinka paljon rahaa käytetään. Kustannuslaskelmissa on pysyttävä nykyistä paremmin. Kaupungin tulee tunnistaa ydintehtävänsä ja luopua sivupoluista, kuten laittomasti maassa olevien laajoista terveys- ja sosiaalipalveluista. Kun kaupunki keskittyy ydintehtäviinsä, on mahdollista laskea veroja. Kaupunkilaisen kannalta paras euro on se, joka jää hänen omaan käyttöönsä ja jonka käytöstä hän voi päättää itse.

Kaupungin tulee ottaa osana strategiaa käyttöön yritysvaikutusten arviointi päätöksenteossa. Taloudellinen turvallisuus yrittäjälle mahdollistaa luotettavan yrittämisen Helsingissä. Yrittäjät ja yritykset luovat Helsingissä tuottavia työpaikkoja. Yritysten kaupunkiin tuoma toimeliaisuus ja verotulot lisäävät kaupunkilaisten hyvinvointia. Lisäksi kaupungin tulee ottaa yritysarviot huomioon kaavoituksessa ja suosia hankinnoissa paikallisia yrityksiä. Paikalliset hankinnat edistävät myös ilmastotavoitteiden toteutumista kuljetusmatkojen jäädessä lyhyemmiksi.

Strategiassa tulee nostaa selkeämmin esille esimerkiksi lisääntyvä koettu ja todellinen turvattomuus kaduilla ja julkisissa tiloissa, harmaan

talouden lisääntyminen etenkin ravintola-, taksi- ja rakennusalalla, kasvava huumeongelma, asumisen sietämätön hinta, koulujen ja asuinalueiden eriytyminen sekä Helsingin vetovoiman väheneminen itsensä elättävien ja siten julkisen talouden tasapainoa ylläpitävien ihmisten silmissä. On myös todettava avoimesti, että maahanmuutto etenkin EU-alueen ulkopuolelta ruokkii, ylläpitää ja pahentaa kaikkia näitä ongelmia.

Kaupungin kasvu ei ole itseisarvo, vaan kasvun pitää olla hallittua ja kaupungin kokonaisedun mukaista

Strategialuonnos esittää kaupungin kasvun yksinomaan myönteisenä ja tavoiteltavana asiana. Kasvua on kuitenkin tarkasteltava ennen kaikkea laadullisena kysymyksenä. Strategisena tavoitteena ei pidä olla kasvu sinänsä, vaan laadukkaan ja kestävä kasvun mahdollistaminen. Kaupunkia ei tule rakentaa täyteen asukkaiden lähiluonnon kustannuksella: yliampuvista kasvutavoitteista on luovuttava myös siksi, että kiiivas asuntorakentaminen väistämättä nakertaa helsinkiläisille tärkeää lähiluontoa sekä harrastusmahdollisuuksia ja siten vähentää asukkaiden viihtyvyyttä sekä hyvinvointia. Malmin lentokenttä sekä Keskuspuisto tulee säilyttää, asunnoille löytyy paikkoja muualtakin. Tyhjien ja vajaakäytöllä olevien toimistotilojen muuttaminen asunnoiksi on oltava mahdollista ja rakentamisen laatuun tulee kiinnittää merkittävästi nykyistä enemmän huomiota. Helsingin tulee laskea vuosittaista asuntorakentamisen määrää ja kaavoitushankkeissa arvioida sekä rakentamisen vaikutus nykyisten asukkaiden asumisviihtyisyyteen sekä palveluiden riittävyyteen. Kasvu tulee rajoittaa sellaiseksi, että nykyisten kaltaisten palveluiden tuottaminen kaupungissa asuville veronmaksajille on veroprosenttia korottamatta mahdollista.

Kaupunkilaisten liikuntamahdollisuuksiin Helsingissä tulee panostaa. Laadukkaita ja monipuolisen liikunnan mahdollistavia lähiliikuntapaikkoja, urheiluhalleja, kenttiä tulee rakentaa tasaisesti ympäri kaupunkia. Liikuntapaikkojen tulee palvella kaikkia ikäryhmiä. Esimerkiksi Keskuspuisto säästettävä ja siitä on pidettävä huolta. Myös Malmin lentokentän ympäri kulkeva kuntopolku on säilytettävä. Vastaavasti lähikirjastot ovat sivistyksellisesti ja kulttuurisesti merkittäviä hyvinvoinnin lisääjiä ja niiden tulee olla saavutettavissa kaikille, myös ikääntyville ja liikunta- vaikeuksia omaaville kaupunkilaisille.

Helsingin ei tule käytännön politiikallaan keskittyä houkuttelemaan kaupunkiin sosiaaliturvan varassa elävää maahanmuuttajaväestöä, vaan työssäkäyvää väestöä ja yrittäjiä. Strategiassa on korostettava, että sekä osajien että matkailijoiden silmissä sosiaaliturvaperäinen väestönkasvu vähentää, eikä lisää, Helsingin houkuttelevuutta. Sosiaaliturvaperäinen maahanmuutto lisää turvattomuutta, kuormittaa julkisia

13.10.2021

palveluja, nostaa asumisen hintaa sekä eriyttää kouluja ja asuinalueita. On huomattava, että jopa puolet toimeentulotukimenoista kohdistuu Helsingissä vieraskieliselle väestölle. Esimerkiksi poliisin tietoon tulleista seksuaalirikoksista lähes 40 % on maahanmuuttajien tekemiä koko maan tasolla, ja Helsingissä osuus on vielä suurempi. Maahanmuuttajataustaisten nuorten jengiytyminen ja siihen liittyvä väkivaltarikollisuus on tunnistettu ilmiö ja tämänkaltaisen rikollisuuden torjunta tulisi olla keskeinen osa kaupunkistrategiaa, jotta Helsinki olisi turvallinen asuinpaikka kaikille asukkailleen.

Strategialuonnoksessa esitetyt kasvutavoitteet ovat jyrkässä ristiriidassa strategian kaikkien muiden tavoitteiden kanssa. Esitetyt ratkaisukeinot, kuten asuntorakentamisen kiihdyttäminen ja pd-rahamen lisääminen, eivät ole tähän mennessä ratkaisseet esimerkiksi asumisen hintaan tai segregatioon liittyviä ongelmia, eivätkä tietenkään ratkaise niitä jatkossakaan, etenkin, kun yhteiskunnan väliintuloja edellyttävä muutto-liike vain kiihtyy. Sosiaalinen sekoittaminen, eli heikosti integroituneen väestön ripottelu ”paremmille” alueille, ei ole kestävä tapa torjua segregatiota, koska se ei edistä maahantulijoiden integroitumista vaan ainoastaan kätkee integraation epäonnistumisen.

Epäonnistuminen asuntopolitiikassa johtaa nettoveronmaksajien muuttamiseen pois Helsingistä

Strategialuonnoksessa todetaan, että ”Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat”. Tätä periaatetta toteutetaan liian yksipuolisesti vähemmistöjen näkökulmasta. Helsinki on tällä hetkellä hyvä paikka yhtäältä hyvätuloisille, joille asumisen hinta ei ole ongelma ja joilla on varaa valita oma asuinpaikkansa (sekä lastensa koulu), ja toisaalta niille, jotka maksattavat asumisensa kokonaan yhteiskunnan varoista. Sen sijaan Helsinki ei ole hyvä paikka pieni- ja keskituloisille, työssä käyville ja oman asumisensa ja elämisensä rahoittaville ihmisille. Tämä hiljainen enemmistö tulee ottaa strategiassa päätöksenteon keskiöön. Strategiasta puuttuu kokonaan mittarit, joilla mitataan asuntopolitiikan onnistumista erityisesti niiden kaupunkilaisten osalta, jotka maksavat asumisensa itse. Keskeiseksi osaksi strategian onnistumisen arviointia tulisi ottaa itse asumisensa maksavien helsinkiläisten asuuskustannusten kehitys strategiakauden aikana niin omistus- kuin vuokra-asumisenkin osalta. Kunnallisten vuokra-asuntojen jakoperusteiden tarkoituksenmukaisuudesta ja toteutumisesta on laadittava selvitys, joka on otettava asuntopolitiikan kehittämisen keskeiseksi osaksi.

Helsingissä toimivien ja Helsinkiin sijoittumista harkitsevien yritysten kannalta keskeinen kysymys on työvoiman saatavuus. Työvoiman saatavuus on keskeisesti sidoksissa asumisen ja liikkumisen kustannuk-

13.10.2021

siin: mikäli yrityksen työntekijät eivät pysty palkallaan asumaan Helsingissä tai matkustamaan kohtuullisin kustannuksin Helsinkiin töihin, yrityksen ei kannata toimia Helsingissä. Erityisesti keskusta-alueen saavutettavuuden heikentyminen voi johtaa kaupungin ydinkeskustan näivettymiseen ja keskeisten toimintojen siirtymiseen kehäteiden varsille ympäryskuntiin. Tällainen kehitys ei ole Helsingin tulevaisuuden kannalta toivottavaa, vaan kaupungin on säilytettävä keskusta-alueiden saavutettavuus vähintään nykyisellä tasolla ja otettava kaikki liikenne- ja palvelumuodot huomioon. Liikennejärjestelmän toimivuus sekä eri kaupunginosien saavutettavuuden seuranta tulisi ottaa osaksi strategian onnistumisen mittaristoa.

Palvelutarjontaa kehitettävä kaupunkilaisten enemmistön näkökulmasta, ei ylläpitämään segregatiota

Kaupungin toimintoja ja kaupunkilaisten verorahoitteisia palveluja ei tule nähdä ennen kaikkea välineinä maahanmuuttajien kotouttamiseen. Räikeänä esimerkkinä voidaan mainita kotihoidontuen Helsinki-lisän poistaminen ja hyvin pienten lasten patistaminen ”varhaiskasvatukseen” kotouttamisen varjolla. Kotouttamistoimenpiteiden pitää kohdistua niihin, jotka sellaisia tarvitsevat, ja ennen kaikkea on pyrittävä vähentämään Helsingin houkuttelevuutta sellaisten tulijoiden silmissä, jotka eivät kotoudu ilman massiivisia interventioita.

Kuten strategialuonnoksessa todetaan, Helsingin on tehostettava edunvalvontaansa lainsäätäjän suuntaan. Kaupungin tulee aktiivisesti pyrkiä vaikuttamaan maahanmuuttoa koskevaan lainsäädäntöön, koska Helsinki, muutaman muun suuren kaupungin ohella, on haitallisen maahanmuuton suurin kärsijä. Kaupungin tulee myös pidättäytyä tarjoamasta sellaisia lakiin perustumattomia palveluja tai etuja, jotka houkuttelevat haitallista maahanmuuttoa. Maahanmuuttajien tosiasiallinen suosiminen kaupungin omistamien tai hallinnoimien asuntojen jaossa, maahanmuuttajajärjestöille jaettavat avustukset, maassa vuosia asuneille järjestettävät tulkkipalvelut sekä laittomasti maassa oleville tarjottavat laajat terveyspalvelut ovat esimerkkejä tällaisista vetovoimatekijöistä. Helsingin ei tule tarjota turvapaikkoja henkilöille, joilta valtio sellaisen on evännyt, vaan Helsingin tulee palauttaa laittomasti maassa olevien paperittomien palvelut takaisin lain vaatimalle minimitasolle ja pyrkiä vähentämään houkutuskeijöitä jäädä Suomeen ilman asiallista perustetta ja oleskelulupaa. Lisäksi Helsingin tulee aktiivisesti edistää laittomasti maassa olevien paluuta takaisin kotimaahansa.

Palveluita tulee kehittää käyttäjien näkökulmasta siten, että käyttäjillä on kohtuulliset matkat tarvitsemiinsa palveluihin. Keskittämistä tulee välttää ja sen sijaan lähiöiden kasvun yhteydessä on huolehdittava alueiden palvelustason ylläpidosta. Kasvualueille tarvitaan muun

13.10.2021

muassa uusia varhaiskasvatus- ja koulupaikkoja sekä vanhustenhoiva-palveluja. Tällä hetkellä palveluja lähiöistä lakkautetaan, vaikka asu-kasmääriä pyritään lisäämään. Samaan aikaan useat koulut ja päivä-kodit vaativat laajaa peruskorjausta tai uudisrakentamista kosteus- ja homevaurioiden takia.

Erityisesti vanhusten ja vammaisten palveluiden osalta tulee kiinnittää huomiota palveluiden tuottamisen matalien yksikkökustannusten sijasta palveluiden laatuun ja niiden tuottamaan hyvinvointiin käyttäjilleen. Omaishoidon tulee olla todellinen vaihtoehto muille hoitomuodoille ja omaishoitajien tukemisen tulee olla vaikuttavaa ja riittävää. Omaishoi-don tuen tulee sisältää sekä rahallisen avun että tarjota omaishoitajille levähdyshetkiä raskaasta hoitotyöstä. Tilapäis- ja intervallihoidon laa-tuun on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta omaishoitajat käyttävät vapaansa.

Lapset ja nuoret muodostavat tulevaisuutemme. Helsingin tulee ottaa keskeiseksi osaksi uutta kaupunkistrategiaansa erityisesti lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kiireellisen vahvistamisen. Vahvis-tamisen painopiste tulee kohdistaa perusterveydenhuoltoon, koulujen oppilashuollon vahvistamiseen sekä muihin tukeviin palveluihin kuten perheneuvoloiden jonojen purkamiseen ja resurssien parantamiseen. Nämä palvelut riittäisivät usein lievissä ja keskivaikeissa mielentervey-den häiriöissä. Aliresursoidut palvelut ja hälyttävän pitkät jonot kaikissa näissä perustason palveluissa ovat johtaneet kiihtyneessä määrin sii-hen, että lapset ja nuoret pääsevät hoidon piiriin päätymällä lopulta krii-siytyneessä ja usein vakavassakin tilanteessa suoraan ruuhkaantu-neen erikoissairaanhoidon potilaaksi.

Riittämättömät resurssit ja liian pitkät jonotusajat perustason palveluis-sa aiheuttavat pullonkaulan syntymisen erikoissairaanhoidon -sinne pääsevät vain kaikkein kriittisimmin sairaat, melko vaikeastikin oireile-vien lähetteet taas eivät useinkaan mene läpi ja nämä lapset ja nuoret jäävät mm. pelkän koulun oppilashuollon varaan, vaikka oppilashuollol-la ei ole mahdollisuuksia mm. diagnosoida tai hoitaa psykiatrisia sai-rauksia. Lasten ja nuorten psykiatrisen oireilu ja lähetteiden määrä kasvavat vuosi vuodelta, ja korona on lisännyt selkeästi mm. ahdistus- ja syömishäiriöpotilaiden määrää. Tämä iso joukko lapsia ja nuoria uh-kaa tilanteiden kroonistuessa tippua kokonaan yhteiskunnastamme, ei-kä meillä ole siihen varaa sen enempää moraalisesti kuin taloudellises-tikaan. Kaupungin on lisättävä lasten ja nuorten psykiatrista apua oma-na tuotantonaan, koska jonot erikoissairaanhoidon ovat liian pitkiä.

Helsingin ei tule lisätä englanninkielisiä tai maahanmuuttajien äidinkie-lellä tarjottavia palveluja, koska tämä edistää ulkomaalaisväestön

kuplautumista ja vaikeuttaa sen integroitumista työmarkkinoille ja yhteiskuntaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä sote- ja pelastushenkilöstön asemaan kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota

Helsingin tulee kiinnittää nykyistä enemmän huomiota sote- ja pelastuslaitoksen henkilökunnan työoloihin ja näiden alojen sekä kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstön palkkatasoon erityisesti suhteessa Helsingin elinkustannusten korkeaan tasoon. Kaupungin tulee ohjata omistamiaan tai hallinnoimiaan edullisia asuntoja ensisijaisesti sellaisille henkilöille, jotka työskentelevät työvoimapulasta kärsivillä kriittisillä aloilla, kuten sosiaali- ja terveystaloudissa tai opetus- ja varhaiskasvatustehtävissä. Näiden alojen työvoimajano johtuu ennen kaikkea siitä, että niillä maksettava palkka ei riitä asumiskustannuksiin Helsingissä.

Sote-uudistuksen tullessa voimaan on pelastuslaitoksen toimintavalmiuteen ja resursseihin kiinnitettävä erityistä huomiota. Helsingin pelastuslaitos hoitaa kaupunkimme pelastustoimen sekä ensihoidon palvelutuotannon ja sellaisena tilanne tulee pitää. Helsingin pelastuslaitos on tehokas ja ammattitaitoinen ensilinjan auttamisorganisaatio, turvallisuuden peruspilari, jota ei tule romuttaa. Palomiesten palkkataso on edelleen alhaisempi kuin naapurikunnissa ja varmistaksemme työvoiman pysyvyyden ja saatavuuden, on palomiesten palkkaohjelmaa jatkettava edelleen.

Strategian toteutumisen seurannan perustuttava olennaisten asioiden mittaamiseen

Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla.

Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla.

13.10.2021

Asia/4

Toinen palautusehdotus

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Pirkko Ruuhonen-Lernerin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025:n kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että ohjelmassa tulee suhtautua myönteisemmin varhaiskasvatukseen, joka suoritetaan kotona.

Ohjelmassa tulee myös huomioida energian saatavuuden turvaaminen, sillä muuten on vaara, että aiheutamme itse energiakriisin.

Äänestysjärjestys

Palautusehdotuksista äänestettiin erikseen

Äänestys 1

Asian käsittely jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa kaupunkistrategiaa koskevan esityksen kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Jaa-äännet: 72

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Nina Katariina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 10

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruuhonen-Lerner

13.10.2021

Asia/4

Poissa: 3

Harry Harkimo, Maria Ohisalo, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

2 äänestys

Asian käsittely jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Helsingin kaupunginvaltuusto palauttaa Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025:n kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Jaa-äännet: 72

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Nina Katariina Miettinen, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 10

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Poissa: 3

Harry Harkimo, Maria Ohisalo, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Vastaehdotus

Valtuutettu Jussi Halla-aho ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana seuraavan lisäyksen osioon "Strategian seuranta ja toteutus":

"Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikka-toimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikka-keinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokka kaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla."

Toivomusponnet

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi neljä toivomuspontta.

Valtuutettu Mikael Jungner ehdotti valtuutettu Joel Harkimon kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta luoda Helsingin kaupungille deliberatiivisen demokratian edistämisen suunnitelma.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta ottaa kaupunkistrategian onnistumisen mittariksi asumiskustannusten kehitys kaupungissa sekä absoluuttisesti että suhteessa palkkakehitykseen ja asu-
mistukisumman kehitys.

Valtuutettu Pilvi Torsti ehdotti valtuutettu Hilikka Ahteen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

13.10.2021

Asia/4

Hyväksyessään strategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta järjestää kaiken kaupungin juhla merkkaamaan kaupunkimme selviämistä historiallisesta korona- rajoitusajasta ja kiitoksena kaikille, jotka tänä aikana ovat erityisesti joutuneet venyneet muiden puolesta.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta ottaa kaupunkistrategian onnistumisen mittariksi työmatkoihin käytetyn ajan kehitys niin helsinkiläisten Helsingissä työssä käyvien, helsinkiläisten naapurikunnissa työssä käyvien kuin myös muulta Uudeltamaalta Helsingissä työssä käyvien osalta.

Puheenjohtaja totesi keskustelun päättyneen ja asian käsittelyn jatkuvan seuraavassa kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 04.10.2021 § 715

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunkistrategian vuosiksi 2021–2025. (Liite 1). Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita ja toimintasuunnitelmia.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurannaa, jatkuvasti päivittyvällä ja kaupunkilaisille läpinäkyvällä strategisten

mittareiden seurannalla sekä kaupunginvaltuuston arviointikeskusteluihin valtuustokauden puolivälissä ja lopussa.

Käsittely

04.10.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä lisäsi esitykselle liitteeksi 3 henkilöstötoimikunnan lausunnon.

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa esityksen valmisteltavaksi siten, että siinä huomioidaan seuraavat seikat:

Tavallisen helsinkiläisen kannalta oleellisia ongelmia ja kielteisiä kehitystrendejä nostetaan selkeämmin esille ja tarjotaan ratkaisuja, jotka kohdistuvat näihin ongelmiin ja joiden voidaan realistisesti olettaa parantavan tilannetta. Toisin kuin strategialuonnoksen ensimmäisessä virkkeessä annetaan ymmärtää, kaupunki ei kehity läheskään kaikilta osin myönteiseen suuntaan, ja suurelta osin huono kehitys on seurausta väärästä tilanneanalyysistä, vääristä strategisista tavoitteista ja vääristä politiikkatoimista.

Strategiassa tulee nostaa selkeämmin esille esimerkiksi lisääntyvä koettu ja todellinen turvattomuus kaduilla ja julkisissa tiloissa, harmaan talouden lisääntyminen etenkin ravintola-, taksi- ja rakennusalailla, kasvava huumeongelma, asumisen sietämätön hinta, koulujen ja asuinalueiden eriytyminen sekä Helsingin vetovoiman väheneminen itsensä elättävien ja siten julkisen talouden tasapainoa ylläpitävien ihmisten silmissä. On myös todettava avoimesti, että maahanmuutto etenkin EU-alueen ulkopuolelta ruokkii, ylläpitää ja pahentaa kaikkia näitä ongelmia.

Strategialuonnos esittää kaupungin kasvun yksinomaan myönteisenä ja tavoiteltavana asiana. Kasvua on kuitenkin tarkasteltava ennen kaikkea laadullisena kysymyksenä. Strategisena tavoitteena ei pidä olla kasvu sinänsä vaan kestävä kasvun mahdollistaminen. Helsingin ei tule käytännön politiikallaan houkutella sosiaaliturvan varassa elävää maahanmuuttajaväestöä vaan työssäkäyvää väestöä ja yrittäjiä. Strategiassa on korostettava, että sosiaaliturvaperäinen väestönkasvu vähentää, eikä lisää, Helsingin houkuttelevuutta sekä osaajien että matkailijoiden silmissä, koska se lisää turvattomuutta, kuormittaa julkisia palveluja, nostaa asumisen hintaa sekä eriyttää kouluja ja asuinalueita. On huomattava, että jopa puolet toimeentulotukimenoista maksetaan Helsingissä vieraskieliselle väestölle. Esimerkiksi poliisin tietoon tulleista seksuaalirikoksista lähes 40% on maahanmuuttajien tekemiä koko maan tasolla, ja Helsingissä osuus on vielä suurempi. Maahanmuutta-

jataustaisten nuorten jengiytyminen ja siihen liittyvä väkivaltarikollisuus on tunnistettu ilmiö.

Strategialuonnoksessa esitetyt kasvutavoitteet ovat jyrkässä ristiriidassa strategian kaikkien muiden tavoitteiden kanssa. Esitetyt ratkaisukeinot, kuten asuntorakentamisen kiihdyttäminen ja pd-rahamen lisääminen, eivät ole tähän mennessä ratkaisseet esimerkiksi asumisen hintaan tai segregatioon liittyviä ongelmia, eivätkä tietenkään ratkaise niitä jatkossakaan, etenkin, kun yhteiskunnan väliintuloja edellyttävä muutto-liike vain kiihtyy. Sosiaalinen sekoittaminen, eli heikosti integroituneen väestön ripottelu ”paremmille” alueille, ei ole kestävä tapa torjua segregatiota, koska se ei edistä maahanmuuttajien integroitumista vaan ainoastaan kätkee integraation epäonnistumisen.

Strategialuonnoksessa todetaan, että ”Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat”. Tätä periaatetta toteutetaan liian yksipuolisesti vähemmistöjen näkökulmasta. Helsinki on tällä hetkellä hyvä paikka yhtäältä hyvätuloisille, joille asumisen hinta ei ole ongelma ja joilla on varaa valita oma asuinpaikkansa (ja lastensa koulu), ja toisaalta niille, jotka maksattavat asumisensa kokonaan yhteiskunnan varoista. Sen sijaan Helsinki ei ole hyvä paikka pieni- ja keskituloisille, työssä käyville ja oman asumisensa ja elämisensä rahoittaville ihmisille. Tämä hiljainen enemmistö tulee ottaa strategiassa päätöksenteon keskiöön.

Kaupungin toimintoja ja kaupunkilaisten verorahoitteisia palveluja ei tule nähdä ennen kaikkea välineinä maahanmuuttajien kotouttamiseen. Räikeänä esimerkkinä voidaan mainita kotihoidontuen Helsinki-lisän poistaminen ja hyvin pienten lasten patistaminen ”varhaiskasvatukseen” kotouttamisen varjolla. Kotouttamistoimenpiteiden pitää kohdistua niihin, jotka sellaisia tarvitsevat, ja ennen kaikkea on pyrittävä vähentämään Helsingin houkuttelevuutta sellaisten tulijoiden silmissä, jotka eivät kotoudu ilman massiivisia interventioita. Kuten strategialuonnoksessa todetaan, Helsingin on tehostettava edunvalvontaansa lainsäätäjän suuntaan. Kaupungin tulee aktiivisesti pyrkiä vaikuttamaan maahanmuuttoa koskevaan lainsäädäntöön, koska Helsinki, muutaman muun suuren kaupungin ohella, on haitallisen maahanmuuton suurin kärsijä. Kaupungin tulee myös pidättäytyä tarjoamasta sellaisia lakiin perustumattomia palveluja tai etuja, jotka houkuttelevat haitallista maahanmuuttoa. Maahanmuuttajien tosiasiallinen suosiminen kaupungin omistamien tai hallinnoimien asuntojen jaossa, maahanmuuttajajärjestöille jaettavat avustukset, maassa vuosia asuneille järjestettävät tulkkipalvelut sekä laittomasti maassa oleville tarjottavat laajat terveystalvet ovat esimerkkejä tällaisista vetotekijöistä.

Helsingin ei myöskään tule lisätä englanninkielisiä palveluja, koska tämä edistää ulkomaalaisväestön kuplautumista ja vaikeuttaa sen integroitumista työmarkkinoille ja yhteiskuntaan.

Helsingin tulee ohjata omistamiaan tai hallinnoimiaan edullisia asuntoja ensisijaisesti sellaisille henkilöille, jotka työskentelevät työvoimapulasta kärsivillä kriittisillä aloilla, kuten sosiaali- ja terveystaloudessa tai opetus- ja varhaiskasvatustehtävissä. Näiden alojen työvoimajano johtuu ennen kaikkea siitä, että niillä maksettava palkka ei riitä asumiskustannuksiin Helsingissä.

Yliampuvista kasvutavoitteista on luovuttava myös siksi, että kiivas asuntorakentaminen väistämättä nakertaa helsinkiläisille tärkeää lähi- luontoa ja siten vähentää asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkellä tasolla.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Jussi Halla-aho: Lisäys osioon "Strategian seuranta ja toteutus":

"Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla. Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan

13.10.2021

Asia/4

kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla."

Jussi Halla-ahon vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, joka oli perusteiltaan saman sisältöinen kuin palautusehdotus.

30.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Markus Kühn, strategiajohtaja, puhelin: 310 15281
markus.kuhn(a)hel.fi